



Številka: 007-27/2023-42
Ljubljana, 24. 4. 2024
EVA 2023-3150-0008
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve – predlog za obravnavo
1. Predlog skleпов vlade:
Na podlagi drugega odstavka 175. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-1O) je Vlada Republike Slovenije na ... seji ... sprejela
SKLEP:
Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.
Barbara Kolenko Helbl GENERALNA SEKRETARKA
Priloga:
– Predlog Uredbe o ukrepih za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve
Sklep prejmejo:
Ministrstvo za digitalno preobrazbo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Ministrstvo za finance Ministrstvo za pravosodje Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
- dr. Emilija Stojmenova Duh, ministrica za digitalno preobrazbo, - dr. Aida Kamišalić Latifić, državna sekretarka, Ministrstvo za digitalno preobrazbo Republike Slovenije, - mag. Špela Kern, v. d. generalne direktorice Direktorata za digitalno družbo, - Mojca Jarc, sekretarka, vodja Sektorja za elektronske komunikacije, - Tina Bizjak Ahačič, sekretarka, vodja Službe za pravne in zakonodajne zadeve.
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
Pri pripravi gradiva niso sodelovali zunanji strokovnjaki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora: /**5. Kratek povzetek gradiva:**

Sprejem uredbe je potreben zaradi uveljavitve novega Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljevanju: *ZEKom-2*), ki v drugem odstavku 175. člena vzpostavlja pravno podlago za določitev ukrepov za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve. Sredstva za financiranje ukrepov se zagotovijo iz državnega proračuna. Do sprejema uredbe se sicer še naprej uporablja Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14 in 130/22 – *ZEKom-2*), ki je bila razveljavljena z *ZEKom-2*. Osnutek uredbe sloni na vsebinskih rešitvah prejšnje uredbe z ustreznimi prilagoditvami glede na z *ZEKom-2* spremenjen nabor univerzalne storitve (npr. v nabor univerzalne storitev ne sodijo več javne telefonske govornice) in nekatere druge prilagoditve, ki stremijo k povečanju možnosti izbire za končne uporabnike invalide, z namenom, da ima torej tudi ta skupina prebivalstva možnost izbire med različnimi izvajalci storitev.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	uskklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	DA
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: 1. nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja 2. razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna 3. razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Predlog uredbe ima finančne posledice za državni proračun, ki bodo nastale od vključno leta 2025 dalje v zvezi s povrnitvijo sredstev izvajalcu univerzalne storitve in operaterju, ki ima letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višji od dveh milijonov evrov.

Pri tem bodo povrnjena finančna sredstva:

- izvajalcu univerzalne storitve in operaterju, ki ima letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višji od dveh milijonov evrov za stroške, ki so nastali v zvezi z izvajanjem 4. do 7. člena uredbe in sicer:
 - o s prilagoditvijo splošnih pogojev in ustrežajočega cenika, ki morajo biti dostopni v zvočnem in video zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v končnemu uporabniku invalidu zaznavno obliko,
 - o z omogočitvijo dostopa do podatkov iz univerzalnega imenika v govorni obliki slepemu, slabovidnemu ali glugoslepemu končnemu uporabniku invalidu in pomoč pri posredovanju klicev,
 - o z dostopnostjo podatkov o naročnikih iz univerzalnega imenika s prenosom zapisanega besedila na terminal končnega uporabnika, ki je gluh, naglušen ali gluhoslep,
 - o z zagotovitvijo slepemu, slabovidnemu ali glugoslepemu končnemu uporabniku invalidu komunikacije sili, ki omogoča prenos zapisanega besedila preko terminala končnega uporabnika,kar glede na predvideno oceno stroškov zneske v prvem letu 60.000 EUR v enkratnem znesku, nato pa znaša letni strošek 50.000 EUR,
- v višini 50-odstotnega popusta končnim uporabnikom invalidom pri priključitvi na javno

komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji, kar znese letno 500 EUR pri ocenjenem letnem prirastu 10 uporabnikov,

- v višini 50-odstotnega popusta končnim uporabnikom invalidom pri mesečni naročnini za javne governe komunikacijske storitve in ustrezen širokopasovni dostop do interneta na fiksni lokaciji, kar znese letno 240.000 EUR pri ocenjenem številu 1.000 uporabnikov.

Do popusta so upravičeni končni uporabniki invalidi, ki nimajo zagotovljenih sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna		+	+	+
		300.500,00	290.500,00	290.500,00
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)		Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
1. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
Povečanje odhodkov državnega proračuna se zagotovi pri pripravi proračuna za leto 2025 in v naslednjih letih na proračunskih postavkah Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.				
2. Finančne posledice za državni proračun /				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR: / (Samo če izberete NE pod točko 6.a.) Kratka obrazložitev	
8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:	
Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na: 1. pristojnosti občin, 2. delovanje občin, 1. financiranje občin.	NE
Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje: 1. Skupnosti občin Slovenije SOS: NE 2. Združenju občin Slovenije ZOS: NE 3. Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani. /	
9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA
(Če je odgovor NE, navedite, zakaj ni bilo objavljeno.) Če je odgovor DA, navedite datum objave: 10. 3. 2023 V javno obravnavo osnutka predloga uredbe so bile vključene strokovna, zainteresirana in druge javnosti, saj je bilo gradivo osnutka predloga uredbe 10. marca 2023 objavljeno na državnem portalu Republike Slovenije e-uprava v rubriki e-demokracija z rokom za oddajo pripomb do 9. aprila 2023. V okviru javne obravnave smo prejeli pripombe A1 Slovenija, d.d., Telemach Slovenija, d.o.o., Sekcije operaterjev elektronskih komunikacij pri Gospodarski zbornici Slovenije in Nacionalnega sveta invalidskih organizacij. Pripombe in predlogi zainteresirane javnosti so bili delno upoštevani, kot je predstavljeno v nadaljevanju. Predlogi NSIOS v zvezi z opredelitvami različnih kategorij uporabnikov invalidov so bili v celoti upoštevani. V zvezi z opozorili operaterjev, da se z določitvijo obveznosti za operaterje, ki niso bili imenovani za izvajalca univerzalne storitve, verjetno širi ureditev, ki jo drugi odstavek 175. člena ZEKom-2 predvideva kot materijo, ki naj se uredi v predlogu uredbe, pojasnjujemo, da ZEKom-2 prinaša spremenjen koncept zagotavljanja cenovne dostopnosti univerzalne storitve. ZEKom-2 v skladu z zahtevami Direktive 2018/1972/EU Evropskega parlamenta in Sveta o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah uporabnikom invalidom daje možnost, da izberejo izvajalca in niso vezani zgolj na enega izvajalca, to je imenovanega izvajalca univerzalne storitve. Tako se predvideva, da morajo tudi nekateri drugi izvajalci (operaterji, ki imajo letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev višjih od dveh milijonov evrov) uporabnikom invalidom nuditi popuste in prilagojen dostop, pri čemer pa se jim bodo sredstva	

za izvajanje teh ukrepov povrnili iz državnega proračuna. Ob tem še dodajamo, da gre pri določanju »drugih« ukrepov za končne uporabnike invalide iz drugega odstavka 175. člena ZEKom-2 za dodatne ukrepe poleg zagotavljanje prilagojene terminalske opreme, kot je to urejeno v prvem odstavku 175. člena ZEKom-2.

Predlogi operaterjev, naj se financiranje iz državnega proračuna razširi na zagotavljanje vseh ukrepov, ne le na povrnitev stroškov v višini razlike med komercialno ceno storitve in ceno s popustom, so bili upoštevani, kot je razvidno iz predloga uredbe. Prav tako je bil upoštevan predlog, da ministristvo povrne razliko med komercialno ceno in ceno s popustom, v enem mesecu (namesto treh mesecih) od prejema popolne dokumentacije.

V zvezi s pripombami k 11. členu osnutka uredbe, ki se nanašajo na predvideno globo v primeru neupravičeno odobrenega popusta, pojasnjujemo, da gre v primeru zagrožene globe za sankcioniranje prekrška operaterja, ki uporabniku odobri popust, brez da bi predhodno preveril njegovo upravičenost. Globa, ki je prihodek državnega proračuna, je predvidena zaradi varovanja javnih sredstev. Višina globe je v predlogu uredbe sicer nižja kot v osnutku, kot je bil predložen v javno obravnavo.

Pripombe k 13. členu osnutka uredbe glede roka za uskladitev poslovanja z uredbo je bil delno upoštevan z določitvijo roka 30 dni po objavi v Uradnem listu RS za začetek veljavnosti uredbe.

10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE

PODPIS PREDLAGATELJA:
dr. Emilija Stojmenova Duh
ministrica

PREDLOG SKLEPA

EVA: 2023-3150-0008

Številka:

Datum:

Na podlagi drugega odstavka 175. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-1O) je Vlada Republike Slovenije na ___ seji _____ pod točko dnevnega reda sprejela

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je izdala Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve in jo objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za digitalno preobrazbo Republike Slovenije,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Republike Slovenije,
- Ministrstvo za finance Republike Slovenije,
- Ministrstvo za pravosodje Republike Slovenije,
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo.

Na podlagi drugega odstavka 175. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-1O) Vlada Republike Slovenije izdaja

Uredbo o ukrepih za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve

1. člen (vsebina uredbe)

Ta uredba določa minimalne ukrepe za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve, kot je določen v drugem odstavku 166. člena Zakona o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-1O; v nadaljnjem besedilu: zakon).

2. člen (pomen izrazov)

(1) V tej uredbi izraz končni uporabnik invalid oziroma naročnik invalid pomeni:

- gluhega ali naglušnega končnega uporabnika oziroma naročnika, ki mu je bila ugotovljena najmanj 60-odstotna telesna okvara zaradi izgube sluha,
- slepega ali slabovidnega končnega uporabnika oziroma naročnika od prve do vključno pete kategorije slepote ali slabovidnosti,
- gluhoslepega končnega uporabnika oziroma naročnika z najmanj 50-odstotno izgubo sluha po Fowlerju in prvo do vključno peto kategorijo slepote in slabovidnosti,
- končnega uporabnika oziroma naročnika, ki mu je bila ugotovljena najmanj 80-odstotna telesna okvara druge vrste invalidnosti,
- končnega uporabnika oziroma naročnika z zmerno, težjo ali težko motnjo v duševnem razvoju.

(2) Javna mobilna komunikacijska storitev pomeni javno komunikacijsko storitev, ki je v celoti ali pretežno sestavljena iz prenosa signalov prek mobilnih omrežij.

3. člen (priklučitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji)

(1) Izvajalec univerzalne storitve prednostno obravnava zahtevo končnega uporabnika invalida za priklučitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji.

(2) Izvajalec univerzalne storitve brezplačno prednostno obravnava in odpravi okvare na dostopovnem vodu do končnega uporabnika invalida. Končni uporabnik invalid, ki ni naročnik, sporoči izvajalcu univerzalne storitve, katero omrežno priključno točko uporablja, kar dokazuje s potrdilom o stalnem ali začasnem prebivališču na naslovu, na katerem je omrežna priključna točka.

4. člen

(dostop do govornih komunikacijskih storitev in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta na fiksni lokaciji)

(1) Splošni pogoji izvajalca univerzalne storitve in splošni pogoji operaterja, ki ima letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, višji od dveh milijonov evrov, za dostop do govornih komunikacijskih storitev in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta na fiksni lokaciji iz drugega odstavka 166. člena zakona ter ustrezajoči cenik morajo biti dostopni v zvočnem in video zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v končnemu uporabniku invalidu zaznavno obliko.

(2) Izvajalec univerzalne storitve in operater iz prejšnjega odstavka, ki ponuja dostop do govornih komunikacijskih storitev in ustrezen širokopasovni dostop do interneta na fiksni lokaciji iz drugega odstavka 166. člena zakona, zagotovita končnemu uporabniku invalidu 50-odstotni popust pri priključitvi na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji in 50-odstotni popust pri mesečni naročnini za javne govorne komunikacijske storitve in ustrezen širokopasovni dostop do interneta na fiksni lokaciji iz drugega odstavka 166. člena zakona.

(3) Izvajalec univerzalne storitve in operater iz prvega odstavka tega člena omogočita, da se slepi, slabovidni ali gluhoslepi naročnik invalid lahko seznanijo z višino računa z govornimi sporočili oziroma v takšni elektronski obliki, ki mu omogoča pretvorbo v njemu zaznavno obliko.

(4) Tehnično opremo za pretvorbo iz prvega in tretjega odstavka tega člena si zagotovi končni uporabnik invalid sam.

5. člen

(dostop do univerzalnega imenika za slepe, slabovidne in gluhoslepe)

Izvajalec univerzalne storitve omogoči, da so slepemu ali slabovidnemu in gluhoslepemu končnemu uporabniku invalidu na posebni številki dostopni podatki iz univerzalnega imenika v govorni obliki in da mu je na tej številki zagotovljena tudi pomoč pri posredovanju klicev. Klici na to posebno številko so za slepe, slabovidne in gluhoslepe končne uporabnike invalide brezplačni.

6. člen

(dostop do univerzalne imeniške službe za gluhe ali naglušne in gluhoslepe)

(1) Izvajalec univerzalne storitve omogoči, da so gluhemu ali naglušnemu in gluhoslepemu končnemu uporabniku invalidu na posebni številki dostopni podatki o naročnikih iz univerzalnega imenika s prenosom zapisanega besedila na terminal končnega uporabnika invalida. Navedena obveznost se izvaja z uporabo terminala za javno mobilno komunikacijsko storitev, če pa je tehnično mogoče, lahko tudi prek omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno komunikacijsko storitev na tej lokaciji.

(2) Končni uporabnik invalid iz prejšnjega odstavka mora na poslano poizvedbo v besedilni obliki dobiti odgovor tudi v tej enaki obliki v skladu s parametri kakovosti iz splošnega akta iz tretjega odstavka 199. člena zakona, kakor je določeno v prejšnjem odstavku.

7. člen

(dostop do storitev v sili za gluhe, naglušne in gluhoslepe)

Izvajalec univerzalne storitve in operater iz prvega odstavka 4. člena te uredbe gluhemu ali naglušnemu in gluhoslepemu končnemu uporabniku invalidu zagotovita komunikacijo v sili, ki omogoča prenos zapisanega besedila prek terminala končnega uporabnika invalida. Navedena

obveznost se izvaja z uporabo terminala za javno mobilno komunikacijsko storitev, če pa je tehnično mogoče, lahko tudi prek omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji z uporabo terminala za javno komunikacijsko storitev na tej lokaciji.

8. člen **(dokazovanje upravičenosti in preverjanje istovetnosti)**

(1) Izpolnjevanje pogojev iz prvega odstavka 2. člena te uredbe se dokazuje s pravnomočno odločbo ali mnenjem pristojnega izvedenskega organa.

(2) Za uporabo posebne številke iz 5. člena te uredbe končni uporabnik invalid, ki ni naročnik, sporoči izvajalcu univerzalne storitve, katero omrežno priključno točko uporablja, kar dokazuje s potrdilom o stalnem ali začasnem prebivališču na naslovu, kjer je ta točka.

9. člen **(končni uporabniki invalidi oziroma naročniki invalidi, upravičeni do popustov)**

(1) Do popustov pri priključitvi na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji in pri mesečnih naročninah do javno dostopnih storitev na fiksni lokaciji v skladu z drugim odstavkom 4. člena te uredbe je upravičen končni uporabnik invalid oziroma naročnik invalid brez zagotovljenih sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje.

(2) Izpolnjevanje pogoja iz prejšnjega odstavka se dokazuje:

- s pravnomočno odločbo organa, s katero je bila ugotovljena upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka, ali
- s pravnomočno odločbo, s katero je bila ugotovljena upravičenost do dodatka za pomoč in postrežbo, ali z obvestilom o nakazilu, ali
- s pravnomočno odločbo, s katero je bil končnemu uporabniku priznan status invalida po zakonu, ki ureja socialno vključevanje invalidov.

(3) Če je končni uporabnik invalid mladoletna oseba, se izpolnjevanje pogoja iz prvega odstavka tega člena dokazuje tudi s pravnomočno odločbo organa, s katero je bila za njegovega starša ali zakonitega zastopnika ugotovljena upravičenost do denarne socialne pomoči ali varstvenega dodatka ali s pravnomočno odločbo, s katero je bila ugotovljena upravičenost do dodatka za pomoč in postrežbo za mladoletno osebo, ali z obvestilom o nakazilu.

10. člen **(povrnitev stroškov)**

(1) Ministrstvo, pristojno za socialne zadeve (v nadaljnjem besedilu: ministrstvo), izvajalcu univerzalne storitve in operaterjem iz prvega odstavka 4. člena te uredbe na podlagi predložene dokumentacije povrne stroške za izpolnitev obveznosti po tej uredbi.

(2) Izvajalec univerzalne storitve in operaterji iz prvega odstavka 4. člena te uredbe dokumentacijo za povrnitev stroškov iz prejšnjega odstavka ministrstvu predložijo enkrat letno, najpozneje do 31. marca tekočega leta za preteklo koledarsko leto. Ministrstvo razliko povrne v

enem mesecu od prejema popolne dokumentacije.

(3) Izvajalec univerzalne storitve in operater iz prvega odstavka 4. člena te uredbe morata z dokazili izkazati nastale stroške za izpolnitev obveznosti po tej uredbi in njihovo višino. Za odobrene popuste morata predložiti dokumentacijo, iz katere je razvidno število sklenjenih pogodb z uporabniki invalidi, upravičenimi do popustov v skladu s to uredbo.

(4) Za upravičene stroške iz prejšnjega odstavka se štejejo tudi stroški, ki nastanejo pri izpolnitvi obveznosti z lastnimi sredstvi in zaposlenimi.

(5) Ministrstvo lahko za vsebinsko pomoč pri izvajanju člena zaprosi ministrstvo, pristojno za elektronske komunikacije.

11. člen

(nadzor)

Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravlja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

12. člen

(prekršek)

(1) Z globo od 500 do 15.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, z globo od 20.000 do 50.000 eurov pa pravna oseba, ki se po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, če naročniku zagotovi popust iz drugega odstavka 4. člena te uredbe brez predhodne preverbe upravičenosti (prvi odstavek 8. člena ali 9. člen te uredbe).

(2) Z globo od 500 do 15.000 eurov se kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 2.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 250 do 3.000 eurov se kaznuje posameznik, ki stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(prenehanje uporabe)

Z dnem uveljavitve te uredbe se preneha uporabljati Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, 38/14 in 130/22 – ZEKom-2).

14. člen

(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati 30 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Ljubljana,

Št.

EVA 2023-3150-0008

Vlada Republike Slovenije
dr. Robert Golob
predsednik

OBRAZLOŽITEV

I. UVOD

1. Pravna podlaga

Zakon o elektronskih komunikacijah (Uradni list RS, št. 130/22 in 18/23 – ZDU-10; v nadaljnjem besedilu: ZEKom-2) v drugem odstavku 175. člena določa, da vlada z uredbo določi druge ukrepe, s katerimi se končnim uporabnikom invalidom zagotavljata enakovredna uporaba in dostop do storitev iz drugega odstavka 166. člena ZEKom-2 (storitve iz nabora univerzalne storitve), kot ga imajo končni uporabniki invalidi, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili.

2. Rok za izdajo predpisa

Rok za izdajo uredbe je šest mesecev od uveljavitve ZEKom-2, to je do 10. maja 2023.

3. Splošna obrazložitev v zvezi s predlogom predpisa, če je potrebna

Sprejem uredbe je potreben zaradi novega ZEKom-2, ki v drugem odstavku 175. člena vzpostavlja pravno podlago za določitev ukrepov za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve. Sredstva za financiranje ukrepov se zagotovijo iz državnega proračuna. Do sprejema uredbe se sicer še naprej uporablja Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14 in 130/22 – ZEKom-2), ki je bila razveljavljena z ZEKom-2. Predlog uredbe sloni na vsebinskih rešitvah prejšnje uredbe, z ustreznimi prilagoditvami glede na z ZEKom-2 spremenjen nabor univerzalne storitve (na primer v ta nabor ne spadajo več javne telefonske govornice) in uvedene so nekatere druge prilagoditve, ki pripomorejo k povečanju možnosti izbire za končne uporabnike invalide z namenom, da ima torej tudi ta skupina prebivalstva možnost izbire med različnimi izvajalci storitev. Navedeno je tudi skladno s cilji, za katere si na področju zagotavljanja univerzalne storitve prizadeva Direktiva 2018/1972/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. decembra 2018 o Evropskem zakoniku o elektronskih komunikacijah (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2018/1972/EU). Predlog uredbe upošteva spremenjeni okvirni načrt financiranja ukrepov za končne uporabnike invalide, to je financiranje iz državnega proračuna. Predlog uredbe ne ureja več najema ali nakupa končnim uporabnikom invalidom prilagojene terminalske opreme, saj so končni uporabniki invalidi že na podlagi prvega odstavka 175. člena ZEKom-2 upravičeni do prilagojene terminalske opreme, ki jim dejansko omogoča enakovredno uporabo in dostop do storitev iz drugega odstavka 166. člena zakona, kakor ga imajo drugi končni uporabniki, vključno z enakovrednim dostopom do storitev v sili, v skladu s predpisom, ki ureja tehnične pripomočke za uporabnike invalide.

4. Predstavitev presoje posledic na posamezna področja

/

5. Izjava o skladnosti predpisa s pravnimi akti Evropske unije in korelacijska tabela

/

II. VSEBINSKA OBRAZLOŽITEV PREDLAGANIH REŠITEV

K 1. členu

Ta člen določa vsebino uredbe, to je določitev ukrepov za končne uporabnike invalide pri zagotavljanju storitev iz nabora univerzalne storitve, ki so določene v drugem odstavku 166. člena ZEKom-2. Gre za priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji na razumno zahtevo končnega uporabnika, prek katere je zagotovljen dostop do govorne komunikacijske storitve in ustreznega širokopasovnega interneta ter univerzalnega imenika in univerzalne službe za dajanje informacij o naročnikih.

K 2. členu

V tem členu je opredeljen izraz »končni uporabnik invalid« oziroma »naročnik invalid«. Za končne uporabnike oziroma naročnike invalide se štejejo gluhi ali naglušni končni uporabnik oziroma

naročnik, ki mu je bila ugotovljena najmanj 60-odstotna telesna okvara zaradi izgube sluha, gluhoslepi končni uporabnik oziroma naročnik z najmanj 50-odstotno izgubo sluha po Fowlerju in prvo do vključno peto kategorijo slepote in slabovidnosti ter končni uporabnik oziroma naročnik, ki mu je bila ugotovljena najmanj 80-odstotna telesna okvara druge vrste. V primerjavi s prejšnjo uredbo je dodana samostojna skupina gluhoslepih končnih uporabnikov oziroma naročnikov invalidov. Gluhoslepota je namreč samostojna invalidnost, opredeljena tudi v Odredbi o določitvi vrst in stopenj telesnih okvar (Uradni list RS, št. 163/21), katere sestavni del je Seznam telesnih okvar, ki gluhoslepoto opredeljuje v poglavju II. Možganski živci, vid in sluh, C. Sluh in vestibularni sindromi, kot prvo do peto kategorijo slabovidnosti in obojestransko izgubo sluha 50-% in več po Fowlerju-Sabinu. Na predlog Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije so bile med končne uporabnike oziroma naročnike invalide uvrščene tudi osebe z motnjo v duševnem razvoju.

V drugem odstavku je opredeljen izraz »javna mobilna komunikacijska storitev«, ki pomeni javno komunikacijsko storitev, v celoti ali pretežno sestavljeno iz prenosa signalov prek mobilnih omrežij. Preostali izrazi, uporabljeni v tej uredbi, imajo enak pomen, kot je določen v ZEKom-2.

K 3. členu

Predlog 3. člena ohranja vsebino 3. člena prejšnje uredbe, ki se nanaša na priključitev na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji. Izvajalec univerzalne storitve mora prednostno obravnavati zahteve končnih uporabnikov invalidov za priključitev na to omrežje. Prednostno in brezplačno je treba odpravljati napake na dostopovnih vodih do omrežnih priključnih točk končnih uporabnikov invalidov. To možnost lahko izkoristijo vsi končni uporabniki invalidi in ne samo naročniki, saj se na ta način zagotovi večja dostopnost tudi invalidom, ki bivajo na primer v najetem stanovanju.

K 4. členu

Slepim in slabovidnim končnim uporabnikom invalidom morajo biti dostopni splošni pogoji in ustrezajoči cenik v zvočnem zapisu oziroma v takšni elektronski obliki, ki omogoča pretvorbo v njim zaznavno obliko, na primer v zvočni zapis, zapis v brajevi pisavi, povečan prikaz in tisk. Elektronska oblika (na primer na spletni strani) mora biti v takšnem elektronskem formatu, ki omogoča pretvorbo (v čisti tekstovni obliki – ASCII – ameriški standardni nabor za izmenjavo informacij in podobno). S tem se slepim in slabovidnim končnim uporabnikom invalidom omogoči izbira načina, po katerem se želijo seznaniti s splošnimi pogoji in cenikom. V skladu s predlogom obveznost, da se zagotovi dostopnost, ne velja le za imenovanega izvajalca univerzalne storitve, kot je bilo določeno v prejšnji uredbi, temveč za vse operaterje, ki imajo letni dohodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, višji od dveh milijonov evrov (meja je določena na isti višini kot pri obveznosti vplačila v kompenzacijski sklad v skladu s 172. členom ZEKom-2). Navedena rešitev si prizadeva za cilje Direktive 2018/1972/EU in omogoča, da imajo tudi končni uporabniki invalidi dejansko možnost izbire med različnimi izvajalci storitev. Enako mora izvajalec univerzalne storitve omogočiti, da se slepi in slabovidni naročniki invalidi lahko seznanijo z višino računa. Navedeno poveča gotovost pri uporabi javnih komunikacijskih storitev. Tehnično opremo za pretvorbo iz elektronske oblike v njim zaznavno obliko si zagotovijo končni uporabniki invalidi sami. Posamezni naročniki invalidi, ki nimajo zagotovljenih zadostnih sredstev za preživljanje, so upravičeni tudi do 50-odstotnega popusta pri priključitvi na javno komunikacijsko omrežje na fiksni lokaciji ter 50-odstotni popust pri mesečni naročnini za javne govorne komunikacijske storitve in ustrezen širokopasovni dostop interneta na fiksni lokaciji. Popust pri mesečni naročnini velja za osnovne storitve iz nabora univerzalne storitve, ne pa za druge paketne storitve (na primer popust na paket trojček, kjer je tudi televizija). Obveznost, da zagotovijo popust, velja tako za izvajalca univerzalne storitve kot tudi za druge operaterje, ki imajo letni prihodek iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, višji od dveh milijonov evrov. Za slednje obveznost velja le v primeru, da v okviru svoje ponudbe že nudijo samostojne pakete, sestavljene iz govornih komunikacijskih storitev in ustreznega širokopasovnega dostopa do interneta (to je zdaj 10/1 Mb/s).

K 5. členu

Predlog člena ohranja vsebino 6. člena prejšnje uredbe, ki ureja dostop do univerzalnega imenika za slepe in slabovidne. V skladu z obrazložitvijo k 2. členu so med upravičence dodani tudi gluhoslepi končni uporabniki invalidi. Slepim, slabovidnim in gluhoslepih končnih uporabnikov invalidov ne morejo uporabljati klasičnih imenikov, zato so upravičeni, da podatke iz univerzalnega imenika dobijo brezplačno na posebni številki. Na njej lahko tudi vzpostavijo zvezo z zeleno številko.

K 6. členu

Predlog člena ohranja ureditev iz 7. člena prejšnje uredbe. V skladu z obrazložitvijo k 2. členu so med upravičence dodani tudi gluhoslepi končni uporabniki invalidi. Gluhim ali naglušnim in gluhoslepim končnim uporabnikom invalidom je zaradi njihove telesne oviranosti otežen dostop do podatkov o naročnikih iz univerzalnega imenika po imeniški službi. Z uporabo govornih komunikacijskih storitev namreč ne morejo dostopati do podatkov kakor slišišči uporabniki. Zato je naložena obveznost izvajalcu univerzalne storitve imeniške službe, da tem končnim uporabnikom invalidom na posebni številki zagotovi dostop do podatkov o naročnikih iz univerzalnega imenika s prenosom zapisanega besedila (na primer SMS) na terminal končnega uporabnika invalida. Gluhi ali naglušni in gluhoslepi končni uporabniki invalidi morajo na posebno številko imeniške službe poslano poizvedbo v besedilni obliki dobiti odgovor v isti obliki. Tako se jim zagotovi enakovredna storitev, kakršno uživajo drugi končni uporabniki. Iz tehničnih razlogov se bo navedena obveznost zagotavljala z uporabo terminala za javno mobilno komunikacijsko storitev (torej po mobilnem telefonu). V primerih, ko je to tehnično mogoče, pa se bo lahko ta obveznost zagotavljala tudi prek omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno komunikacijsko storitev na tej lokaciji (uporaba fiksne telefonije, če omrežje takšno storitev podpira).

Izvajalec univerzalne storitve bo moral storitev izvajati v skladu s parametri kakovosti, določenimi v splošnem aktu iz tretjega odstavka 199. člena ZEKom-2.

K 7. členu

Določba tretjega odstavka 200. člena ZEKom-2 nalaga izvajalcem medosebnih komunikacijskih storitev na podlagi številke, da morajo uporabnikom invalidom omogočiti komunikacijo v sili z uporabo govornih in znakovnih jezikov ter drugih oblik negovorjenih jezikov. Izvajalec zagotavlja takšno komunikacijo v sili na način in v obsegu, kakor je to tehnično mogoče; če zatrjuje, da navedene obveznosti iz tehničnih razlogov ni mogoče izpolniti, nosi breme dokazovanja te nezmožnosti. Skladno s predlogom 7. člena so izvajalec univerzalne storitve in operaterji s prihodki iz zagotavljanja javnih komunikacijskih omrežij oziroma izvajanja javnih komunikacijskih storitev, višjimi od dveh milijonov evrov, zavezani, da v vsakem primeru (brez sklicevanja na tehnično nezmožnost, ki je tu ne more biti glede na znano stanje tehnike) gluhemu ali naglušnemu in gluhoslepemu končnemu uporabniku invalidu zagotovijo komunikacijo v sili, ki omogoča prenos zapisanega besedila (na primer SMS) prek terminala končnega uporabnika invalida. Iz tehničnih razlogov pa se ta obveznost zagotavlja z uporabo terminala za javno mobilno komunikacijsko storitev (torej po mobilnem telefonu). V primerih, ko je to tehnično mogoče, pa se lahko ta obveznost zagotavlja tudi prek omrežne priključne točke končnega uporabnika invalida na fiksni lokaciji na terminal za javno komunikacijsko storitev na tej lokaciji (uporaba fiksne telefonije, če omrežje takšno storitev podpira).

K 8. členu

V tem členu je opredeljen način dokazovanja upravičenosti, in sicer končni uporabnik oziroma naročnik dokazuje, da se šteje za končnega uporabnika invalida oziroma naročnika invalida s pravnomočno odločbo ali mnenjem pristojnega izvedenskega organa. Gre za enak način dokazovanja upravičenosti, kot je v četrtem odstavku 174. člena ZEKom-2 določen za uporabnike invalide z najmanj 60-odstotno telesno okvaro zaradi izgube sluha ali najmanj 80-odstotno telesno okvaro druge vrste, ki uveljavljajo pravico do posebnih cenovnih opcij oziroma paketov v okviru zagotavljanja cenovne dostopnosti univerzalne storitve. Hkrati se v tem členu določa način preverjanja upravičenja do uporabe številke iz 5. člena uredbe (brezplačni klic na posebno številko za dostop do univerzalnega imenika za slepe, slabovidne in gluhoslepe končne uporabnike invalide).

K 9. členu

V tem členu so enako kakor v prejšnji uredbi določeni upravičenci do prejemanja popustov, to so končni uporabniki invalidi oziroma naročniki invalidi brez zagotovljenih sredstev za zadovoljevanje minimalnih življenjskih potreb v višini, ki omogoča preživetje. Kot upravičenci so določeni tudi invalidi s statusom invalida po Zakonu o socialnem vključevanju invalidov (Uradni list RS, št. 30/18, 196/21-ZDok in 206/21-ZDUPŠOP), ki ne morejo samostojno opravljati večine ali vseh življenjskih potreb ter si zagotavljati sredstev za preživljanje. Iz tega naslova prejemajo nadomestilo za invalidnost za pokrivanje osnovnih življenjskih stroškov, ki jim omogoča enakovredno življenje in prebivanje v skupnosti.

Določene so tudi listine, s katerimi se dokazuje upravičenost do prejemanja popustov, pri čemer se sledi ureditvi, kot je določena v 174. členu ZEKom-2 za dokazovanje upravičenosti do posebnih cenovnih opcij oziroma paketov. Kot dokazilo po tretjem odstavku (ko je končni uporabnik invalid mladoletna oseba) se šteje tudi pravnomočna odločba, s katero je bila ugotovljena upravičenost do dodatka za pomoč in postrežbo za mladoletno osebo, ali obvestilo o nakazilu.

K 10. členu

ZEKom-2 predvideva spremenjen koncept financiranja ukrepov za končne uporabnike invalide, in sicer je namesto povračila morebitnih neto stroškov izvajanja univerzalne storitve iz kompenzacijskega sklada, v katerega prispevajo operaterji, predvideno financiranje iz državnega proračuna. Predlog člena predvideva, da sredstva v višini razlike med komercialno ceno priključitve in naročnine ter ceno z upoštevanim popustom zagotovi ministrstvo, pristojno za socialne zadeve, na podlagi predložene dokumentacije.

K 11. členu

V skladu z 287. členom ZEKom-2 Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije nadzira izvajanje določb zakona in na njegovi podlagi izdanih podzakonskih predpisov. S predlogom člena se tudi v uredbi jasno in nedvoumno določa stvarna pristojnost za opravljanje upravnega (inšpekcijskega) nadzora in pristojnost za vodenje in odločanje v prekrškovnem postopku.

K 12. členu

Predlog člena predpisuje kazni za primer kršitve te uredbe. Zaradi varovanja javnih sredstev, ki se povrnejo operaterju, ki invalidu zagotovi popust pri priključitvi oziroma naročnini, je določena globa za operaterja, ki naročniku zagotovi popust brez predhodne preverbe upravičenosti, ki se dokazuje na podlagi listin iz 8. in 9. člena te uredbe.

K 13. členu

Predlog člena določa, da se z dnem uveljavitve te uredbe preneha uporabljati Uredba o ukrepih za končne uporabnike invalide (Uradni list RS, št. 38/14 in 130/22 – ZEKom-2), ki je bila sicer razveljavljena že z ZEKom-2.

K 14. členu

Ta člen vsebuje določbo o začetku veljavnosti uredbe, to je 30 dni po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.